

Secretariatul Parlamentului Republicii Moldova

Direcția generală juridică

AVIZ

la proiectul de lege privind modificarea unor acte normative
(Legea nr. 591/1999 cu privire la spațiile verzi ale localităților urbane și rurale,
Legea nr. 440/1995 cu privire la zonele și fișiile de protecție
a apelor râurilor și bazinelor de apă)
(nr. 70 din 20.03.2023)

Direcția generală juridică a examinat proiectul de lege menționat în titlu în conformitate cu prevederile art.54 din Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea nr. 797/1996 și ale Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, și expune următoarele considerente.

I. Observații de ordin general și procedural

1. Proiectul de lege este înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către doamnele Ina Coșeru și Mariana Cușnir, deputate în Parlament, fapt ce corespunde prevederilor art. 73 din Constituție și art. 47 din Regulamentul Parlamentului.
2. Domeniul dat ține de competența Parlamentului și este în concordanță cu art.66 din Constituție.
3. Prin natura relațiilor sociale reglementate, inițiativa legislativă face parte din categoria legilor organice.
4. Conform notei informative, proiectul de lege este elaborat în scopul îmbunătățirii substanțiale a prevederilor existente ce reglementează relațiile în domeniul dezvoltării și protecției spațiilor verzi ale localităților urbane și rurale, modul de creare a zonelor de protecție a apelor și a fișiilor riverane de protecție a apelor râurilor și bazinelor de apă, regimul de folosire și activitatea de ocrotire a zonelor respective, asigurarea dreptului fiecărui om la un mediu sănătos și estetic plăcut, la crearea cadrului adecvat practicării sportului, turismului și altor activități recreative.

Proiectul prevede amendarea Legii nr. 591/1999 *cu privire la spațiile verzi ale localităților urbane și rurale* și a Legii nr. 440/1995 *cu privire la zonele și fișiile de protecție a apelor râurilor și bazinelor de apă*.

Astfel, se propune instituirea unei derogări de la interdicția construcției și/sau amplasării altor obiective decât cele compatibile cu destinația spațiilor verzi (instalații pentru practicarea sportului, a jocurilor și pentru odihnă, obiective de menire social-culturală, unități comerciale mobile) în zonele de recreere aferente bazinelor acvatice de importanță națională, stabilite în anexa nr. 2 la Hotărârea Guvernului nr.737/2002 privind reglementarea funcționării zonelor de recreere aferente bazinelor acvatice.

Totodată, proiectul prevede stabilirea competenței Guvernului de a reglementa regimul juridic privind amplasarea și amenajarea, inclusiv controlul activității economice desfășurate în zonele și fișiile de protecție a apelor râurilor și bazinelor de apă, în zonele de recreere aferente bazinelor acvatice de importanță națională: zonele de odihnă "Vadul lui Vodă", "Costești", "Holercani", "Vatra", "Soroca", "Dubăsari", "Tiraspol" și "Bender".

5. În acest sens, este de menționat că prin proiect se promovează autorizarea construcțiilor, în zonele de recreere aferente bazinelor acvatice de importanță națională, a obiectivelor pentru activități economice, construcțiilor capitale, etc. în condiții derogatorii de la prevederile Legii nr.591/1999, care stabilesc că în zonele de recreere aferente bazinelor acvatice de importanță națională se permite agenților economici amplasarea în spațiile verzi a obiectivelor pentru activități economico-sociale compatibile cu destinația spațiilor verzi (instalații pentru practicarea sportului, a jocurilor și pentru odihnă, obiective de menire social-culturală, unități comerciale mobile), astfel încât să fie asigurată protecția spațiilor verzi și a zonelor de recreere aferente bazinelor acvatice de importanță națională, dar și desfășurarea activităților culturale, sportive și de agrement.

6. În context, atragem atenția asupra următoarelor aspecte legale.

1) În sensul respectării art. 21 alin.(1) lit.e) din Legea nr.100/2017, proiectul de lege necesită a fi supus consultării publice și avizării de către autoritățile a căror competență au tangență directă sau indirectă cu obiectul de reglementare a proiectului actului normativ. Pe cale de consecință, considerăm necesar a fi prezentate avizele Agenției de Mediu, Congresului Autorităților Locale din Moldova și Ministerului Mediului, care în temeiul pct.7 subpct.7) din Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Ministerului Mediului, aprobat prin HG nr.145/2021, are ca funcție de bază examinarea și avizarea proiectelor de acte normative elaborate de alte autorități ale administrației publice.

2) Potrivit art. 8 din Legea nr. 591/1999, de competența Guvernului ține elaborarea proiectelor de actelor normative privind dezvoltarea și protecția spațiilor verzi, iar conform prevederilor art. 9 lit. c) din aceeași lege, autoritatea centrală pentru mediu, prin intermediul Agenției de Mediu, realizează, după caz, *procedura de evaluare strategică de mediu, procedura de evaluare a impactului asupra mediului sau de expertiză ecologică a proiectelor planurilor de amenajare a teritoriilor, a proiectelor de reconstrucție ecologică a landșafturilor sub aspect peisagistic, a*

terenurilor afectate profund și degradate, a proiectelor de amplasare în spațiile verzi a obiectivelor pentru activități economico-sociale compatibile cu destinația spațiilor verzi (instalații pentru practicarea sportului, a jocurilor și pentru odihnă, obiective de menire social-culturală, unități comerciale mobile), eliberând avizele și actele permissive corespunzătoare.

De asemenea, autoritatea centrală pentru mediu participă, prin intermediul Agenției de Mediu, la activitatea comisiilor pentru amplasarea în spațiile verzi proprietate publică a obiectivelor pentru activități economico-sociale compatibile cu destinația spațiilor verzi (instalații pentru practicarea sportului, a jocurilor și pentru odihnă, obiective de menire social-culturală, unități comerciale mobile).

Ținând cont de faptul că, administrarea spațiilor verzi proprietate publică este exercitată de către autoritățile administrației publice locale, responsabili de funcționarea zonelor de odihnă vizate, este necesară consultarea proiectului de către autoritățile administrației publice locale respective și avizul Guvernului în cazul zonei de odihnă "Holercani".

3) În corespundere cu prevederea alin.(1) ale art.20 din Legea prenotată se atestă că agenții economici care doresc să amplaseze în spațiile verzi proprietate publică obiective pentru activități economico-sociale compatibile cu destinația spațiilor verzi (instalații pentru practicarea sportului, a jocurilor și pentru odihnă, obiective de menire social-culturală, unități comerciale mobile) solicită autorizația administrației publice locale, prin care se stabilesc, în coordonare cu Agenția de Mediu, locul de amplasare și suprafața obiectivelor, precum și condițiile de desfășurare a activității. Respectiv, se constată că norma vizată promovează și susține intenția agenților economici de a desfășura activitate economică în spațiile verzi, inclusiv în zonele de recreere aferente bazinelor acvatice de importanță națională.

Concomitent este de remarcat, că în temeiul art. 36 lit. b) din Legea nr. 591/1999, pentru nerespectarea cerințelor privind amplasarea în spațiile verzi proprietate publică a obiectivelor pentru activități economico-sociale compatibile cu destinația spațiilor verzi, persoanele fizice și juridice poartă răspundere contravențională sau penală în conformitate cu legislația în vigoare.

Iar prin instituirea derogării propuse la art. I din proiect, deducem că cerințele menționate supra nu vor fi aplicate pentru activitățile economice desfășurate în zonele de recreere aferente bazinelor acvatice de importanță națională. Or, prevederile respective, stabilesc expres faptul că sunt aplicabile obiectivelor compatibile cu destinația spațiilor verzi (instalații pentru practicarea sportului, a jocurilor și pentru odihnă, obiective de menire social-culturală, unități comerciale mobile).

Instituirea derogării respective poate determina producerea riscului de eludare a respectării prevederilor statuate la lit. c) și e) art. 9, alin. (1) art. 20 și la lit. b) art.

36 din Legea nr.591/1999 în contextul activităților desfășurate în zonele de recreere aferente bazinelor acvatice de importanță națională.

Mai mult, Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008 stabilește la alin. (1) art. 134¹ că „construcția și/sau amplasarea în spațiile verzi proprietate publică a obiectivelor *incompatibile cu destinația acestora* se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 210 la 270 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere și cu amendă de la 240 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice”.

4) La **Art. II** din proiect, în contextul utilizării unei terminologii uniforme, se propune ca cuvintele „*Regimul juridic*” să fie substituite cu cuvintele „*Cadrul normativ*”, iar textul „*sunt reglementate prin Hotărâre de Guvern*” să fie substituit cu textul „*se aprobă de către Guvern*”.

7. Întru evitarea unor eventuale abuzuri la implementare, în contextul permiterii realizării unor construcții de obiective (altele decât cele compatibile cu destinația spațiilor verzi) în zonele de recreere aferente bazinelor acvatice de importanță națională, atragem atenția asupra cadrului normativ instituit prin Legea privind evaluarea impactului asupra mediului nr. 86/2014.

8. Cu scop de informare, relevăm că în Parlament se află în procedură legislativă *proiectul de lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 591- XIV din 23 septembrie 1999 cu privire la spațiile verzi ale localităților urbane și rurale nr. 428/2022* care a fost votat în lectura I în ședința plenară din 15.12.2022. Acesta la fel, propune modificarea art. 20 din Legea nr. 591/1999. Respectiv, în temeiul art. 56 alin.(5) din Regulamentul Parlamentului, la propunerea comisiei sesizate în fond, acestea pot fi comasate, pentru examinare în lectura a doua, într-un singur proiect.

II. Observații de ordin juridic și tehnico-legislative

Întru respectarea regulilor de tehnică legislativă,

1) din **denumirea proiectului de act normativ** se va exclude textul „(*Legea nr. 591/1999 cu privire la spațiile verzi ale localităților urbane și rurale, Legea nr. 440/1995 cu privire la zonele și fișiile de protecție a apelor râurilor și bazinelor de apă*)”;

2) la **Art. I**, se propune prezentarea acestuia în următoarea formă:

„**Art. I.** – *La articolul 20 din Legea nr. 591/1999 cu privire la spațiile verzi ale localităților urbane și rurale (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1999, nr. 133-134, art. 649), cu modificările ulterioare, alineatul (2) se completează cu textul „Prevederile prezentului alineat nu se aplică zonelor de recreere aferente bazinelor acvatice de importanță națională prevăzute de cadrul normativ aprobat de Guvern.”.*

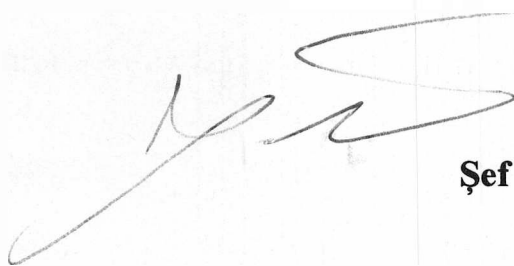
Aceiași abordare urmează a fi aplicată și pentru **Art. II** din proiect.

3) **Articolele III – V**, constituie dispoziții finale, motiv pentru care propunem inserarea prevederilor acestora într-un singur articol cu alineate distincte. În primul alineat se va conține norma referitoare la intrarea în vigoare a actului normativ, urmat de celelalte două alineate.

Cu referire la propunerea de intrare în vigoare a proiectului de lege la data publicării în Monitorul Oficial, relevăm că potrivit art.56 din Legea nr.100/2017, actele normative intră în vigoare peste o lună de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. Totodată, potrivit alin.(3) din același articol, *„intrarea în vigoare a actelor normative poate fi stabilită pentru o altă dată doar în cazul în care se urmărește protecția drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, realizarea angajamentelor internaționale ale Republicii Moldova, conformarea cadrului normativ hotărîrilor Curții Constituționale, eliminarea unor lacune din legislație sau contradicții între actele normative, ori dacă există alte circumstanțe obiective”*. În acest sens, urmează a fi aduse argumente privind circumstanțele obiective ce justifică excepția de la regula generală.

4) La **Art. IV**, considerăm necesară revizuirea conținutului acestuia și exprimarea laconică a dispoziției cu privire la sarcina autorităților publice cu competențe în domeniu de a ajusta cadrul normativ al acestora la prevederile prezentei legi.

În concluzie, relevăm că proiectul de lege necesită a fi reexaminat în corelare cu prevederile legale invocate.

Ion CREANGĂ
Șef Direcție generală